

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите по теста.

Това е фрагмент от юбилейната реч на Иван Вазов

Госпожи и господа, преди 25 години аз бях честит да празнувам първия си писателски юбилей. Тогава бяха ясни и мирни за България дни. Аз бях обсипан с най-ласкателни почести, скъпият спомен за които и днес е пресен в душата ми.

Изпълням се с радост, като виждам грамадната разлика между онова, което имахме преди 25 години, и това, което имаме днес, като виждам постигнатия културен напредък при едно ново, порасло, отзивчиво общество, съзнало великото значение на духовните ценности за живота на един народ....

Празнувам своя 50-годишен писателски юбилей в скръбни за отечеството часове. ...Колко съм честит, като виждам, че съм запазил и днес в това тежко време на съмнения и разочарования добрите чувства на моите съотечественици, обласкан съм, претрупан от знакове на всеобща почит и признание! Не извърших никакъв подвиг, за да ламтя за венци. Работих не за награда...

Аз работих половин век на книжовното поле, движим от вътрешния тласък, подчинявайки се на неутолима душевна жажда, да служа на истината и красотата. Аз пях за България, защото я обичах; аз насаждах в младите души вяра и обич към своето, защото бях син на България; аз прославих нейната божествена хубава природа, защото бях очарован от нея; аз се вгълбявах в историята ѝ, защото бях пленен от величието на нейния минал живот, в епохи далечни, когато тя трябваше да води вековна и гигантска борба за своята независимост и за постигане на своите идеали; възпях нейните идеали, защото бяха свещени. Свидетел, очевидец на страшните ѝ борби, на големите ѝ страдания, на безкрайната ѝ слава, увенчала челото ѝ чрез нечуваните и геройски усилия на нейните здрави духом и физически синове, аз не можех да остана хладен, аз се радвах, аз плаках, аз трептах с душата на целия народ.

И всичко това изразих в моята песен. Аз не изпълнявах дълг, за да мога да очаквам одобрение. И съзнанието, че съм бил полезен на България, за мене беше най-голямата награда. За друга не мислех. ...

(по Иван Вазов)

Речник:

тласък - импулс

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	<p>Отговорете с ДА или НЕ, като заградите съответното кръгче. Според текста: А. Според текста Иван Вазов празнува 50-годишнината си и 25 години от творческата дейност. ДА/НЕ Б. Юбилеят се чества в ясни и мирни за България дни. ДА/НЕ В. Според текста Иван Вазов се радва на почести и признания. ДА/НЕ Г. В своята юбилейна реч Иван Вазов изповядва работата си на книжовното поле и я посвещава на България. ДА/НЕ Д. Според текста Иван Вазов не изпълнявал своя дълг. ДА/НЕ</p>	L/0/1/2/3 /4/5	L/0/1/2/3 /4/5
2.	<p>Тълкувайте с по едно изречение или контекстуален синоним значението на следните изрази в текста.</p> <p>А. пресен спомен _____ _____</p> <p>Б. претрупан от знакове на всеобща почит _____ _____</p> <p>В. неутолима душевна жажда _____ _____</p> <p>Г. Аз работих половин век на книжовното поле _____</p> <p>Д. аз не можех да остана хладен _____</p> <p>Е, трептах с душата на целия народ _____ _____</p>	L/0/1/2/3 /4/5/6 L/0/1/2/3 /4/5/6	L/0/1/2/3 /4/5/6 L/0/1/2/3 /4/5/6
3.	<p>Вместо точки запишете кога и в кой град е роден Иван Вазов, в коя година той празнува 70-годишния юбилей и колко години са минали от рождението му.</p> <p>Иван Вазов е роден в град ..... на ..... (дата и месец) в ..... година.</p> <p>70-годишния си юбилей той празнува в ..... година.</p> <p>В 2025 година се изпълняват ..... години от рождението на Иван Вазов.</p>	L/0/1 L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1

4.	<p>Назовете едно събитие от средновековната или новата история на България, за което бихме могли да кажем с думите на Иван Вазов: „...България е облечена в черно, ... още зяят раните ѝ от жестоката ѝ велика борба, в която бе сломена”.</p> <p>Посочи и годината на това събитие.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1
5.	<p>Подберете и запишете антоними към следните думи от текста.</p> <p>Ясни – _____</p> <p>Разлика – _____</p> <p>Вътрешния – _____</p> <p>Съмнение – _____</p> <p>Разочарование – _____</p>	L/0/1/2/3 /4/5	L/0/1/2/3 /4/5
6.	<p>Открийте в текста и запишете примери на:</p> <p>3 Метафори _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>3 Епитета _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3
7.	<p>Озаглавете текста като употребите в заглавието метафора, и запишете заглавието.</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3	L/0/1/2/3
8.	<p>Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „ТЕЖЪК” в различни значения /можете да промените формата на думата / .</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3

13.	<p>Запишете по един пример от изброените глаголни времена, ако те са употребени в текста:</p> <p>Минало неопределено _____</p> <p>Минало предварително _____</p> <p>Минало свършено _____</p> <p>Минало несвършено _____</p> <p>Бъдеще _____</p> <p>Бъдеще в миналото _____</p> <p>Сегашно _____</p>	L/0/1/2/3 /4 L/0/1/2/3	L/0/1/2/3 /4 L/0/1/2/3
14.	<p>«... Аз дълго се питах, имам ли право да празнувам. Трябва ли да допускам да се вдига шум от ликование около моето име в тия дни на народна тъга? Но един таен глас ми шепнеше: „Този юбилей не е само твой, а е празник на българския духовен напредък, празник на народа. ...“»</p> <p>Трансформирайте предложения текст <u>в косвена реч, преизказно наклонение, 3 лице ед.число</u>, като продължете след точките следното изречение:</p> <p>Иван Вазов в юбилейната си реч казва, че .....</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 /4/5 L/0/1/2/3 L/0/1	L/0/1/2/3 /4/5 L/0/1/2/3 L/0/1
15.	<p>Препишете текста, като отстраните правописните и граматичните грешки в него.</p> <p>Празника на св. Кирил и Методи приближава. Празникът на българските училища и на българският народ! Какви трепети този ден възбужда във български души, каква чиста радост усещаме в този майски ден, наситен с миризмите на люлека и на здравецът! Има някаква велик-денска тържественост в тоя ден, светъл и благодатен. Защото и 24 май е един Велик ден, Великден на духа и на възкресението на новите надежди ...</p>	L/0/1/2/3 /4/5/6/7/ 8 L/0/1	L/0/1/2/3 /4/5/6/7/ 8 L/0/1

16.	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:</p> <p>Изпълням се с радост, като виждам грамадната разлика между онова, което имахме преди 25 години, и това, което имаме днес, като виждам постигнатия културен напредък при едно ново, порасло, отзивчиво общество, съзнало великото значение на духовните ценности за живота на един народ....</p> <p>Това изречение е _____</p> <p>(просто, сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (едно, две, три, четири, пет, шест) прости изречения.</p>	L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1																
17.	<p>Назовете и запишете заглавия на 3 творби от Иван Вазов, като посочите какви теми от заявените в неговата юбилейна реч се разкриват в тези произведения.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>Заглавие</th> <th>Тема</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	№	Заглавие	Тема	1			2			3			L/0/1/2/3 L/0/1/2/3	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3				
№	Заглавие	Тема																	
1																			
2																			
3																			
18.	<p>Свържете със стрелки съответствията: автор - творба</p> <table> <tr> <td>Пейо Яворов</td> <td>„Хаджи Димитър“</td> </tr> <tr> <td>Иван Вазов</td> <td>„Аз искам да те помня все така“</td> </tr> <tr> <td>Алеко Константинов</td> <td>„Опълченците на Шипка“</td> </tr> <tr> <td>Елин-Пелин</td> <td>„Изворът на Белоногата“</td> </tr> <tr> <td>Димчо Дебелянов</td> <td>„Сиромашка радост“</td> </tr> <tr> <td>Христо Ботев</td> <td>„Ралица“</td> </tr> <tr> <td>Петко Славейков</td> <td>„Бай Ганьо“</td> </tr> <tr> <td>Пенчо Славейков</td> <td>„Градушка“</td> </tr> </table>	Пейо Яворов	„Хаджи Димитър“	Иван Вазов	„Аз искам да те помня все така“	Алеко Константинов	„Опълченците на Шипка“	Елин-Пелин	„Изворът на Белоногата“	Димчо Дебелянов	„Сиромашка радост“	Христо Ботев	„Ралица“	Петко Славейков	„Бай Ганьо“	Пенчо Славейков	„Градушка“	L/0/1/2/3 /4/5/6/7/ 8	L/0/1/2/3 /4/5/6/7/ 8
Пейо Яворов	„Хаджи Димитър“																		
Иван Вазов	„Аз искам да те помня все така“																		
Алеко Константинов	„Опълченците на Шипка“																		
Елин-Пелин	„Изворът на Белоногата“																		
Димчо Дебелянов	„Сиромашка радост“																		
Христо Ботев	„Ралица“																		
Петко Славейков	„Бай Ганьо“																		
Пенчо Славейков	„Градушка“																		

<p>19.</p>	<p>Попълнете изреченията, като запишете вместо точки съответните имена и дати, названия на градовете и на националните български празници.</p> <p>1. Учениците на Кирил и Методий - <i>(назови имената им)</i> ..... - пристигат в България в ..... година. Те са посрещнати от самия цар .....</p> <p>2. България почти ..... века е под византийското робство.</p> <p>В .....година благодарение на Асеновците (<i>назови имената им</i>) ....., ..., ..., ...)</p> <p>започва своята история Второто българско царство.</p> <p>3. „История славянобългарска“, написана от ..... в ..... година бележи началото на епохата на Българското възраждане, стреснала българите от сън дълбок и породила идеята за националното Освобождение. Народните будители (<i>назови 3 имена</i>)....., ... и много други герои родолюбци се честват всяка година на (<i>назови датата и названието на празника</i>) .....</p> <p>4. След хиляди жертви на Априлското въстание, избухнало в ..... година през месец ....., след Руско-турската освободителна война (<i>годините</i> .....-.....) настъпва дългоочакван ден на Освобождението - (<i>напиши датата и годината</i>) ....., денят, когато се подписва мирен договор в (<i>запиши мястото</i>) .....</p> <p>5. През септември българите празнуват две важни дати: на (<i>дата</i>) ..... септември – Съединението, обединило Източната Румелия и Западното княжество България в ..... година; на (<i>дата</i>) ..... септември е друг национален празник - Ден на независимостта на България, провъзгласена в ..... година в град .....</p>	<p>L/0/1/2/3 /4/5/6/7/ 8/9/ 10/11/ 12/13 /14/15/16 6/ 17/18/ 19/20/ 21/22/ 23/ 24/ 25/ 26/27/ 28/29/ 30</p>	<p>L/0/1/2/3 /4/5/6/7/ 8/9/ 10/11/ 12/13 /14/15/16 / 17/18/ 19/20/ 21/22/ 23/ 24/ 25/ 26/27/ 28/29/ 30</p>
<p>20.</p>	<p>За Иван Вазов му носи всенародно признание работа на книжовното поле. На какво поле планираш да се реализираш ти, за да разкриеш максимално потенциала на твоята личност? Съставете текст разсъждение (10-15 изречения), в който да изразите аргументирано (3 аргумента) мнението си по _____</p> <p style="text-align: right;">въпроса.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2 L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1</p>	<p>L/0/1/2 L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1</p>

